

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizelési árak:

Égész évre 6 pengő, félévre 3 pengő
Egyes szám ára 15 fillér
Külföldre egész évre 10 pengő

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS.

Főmunkatárs: DR. SZÁSZ FERENC.

Laptulajdonos: MINERVA R.T.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám,

„Érik a gabona...”

»Érik a gabona, melegek a napok, hétfőn virradóra aratásba kapok... Petőfiének e gyönyörű két sorával a lelkiemben tekintünk végig mi az erdélyi búzabáblákon, ahol az arany-sárga kalász megadóan hajlja fejét a sarló alá, hogy meghozza a legnagyobb áldozatot, amit élők és életlenek meghozhatnak: hogy oda adja, oda áldozza magát

és ember életének. A búza egyszerű növény, esirázásában, fejlődésében nincs semmi különösebb valami, ami más szarvas növénytől megkülönböztetné. Az aratás? Egyszerű mezeli munka, természetes és szakszerű, amilyen az élet maga. Ezt látjuk és ezt mondjuk akkor, amikor bús-ságban élünk. Amikor nem elégít ki az egyszerű búzakenyér, hanem gőzölgő finom rostán átoldozott lisztből kalácsot kívánunk enni. Ezt mondjuk, amikor arról gondolkozunk, hogy a búzatermeszből mennyi felesleget tudunk majd pénzé tenni a betakarítás után.

Ma azonban és elárlachtól még jóideig nem e fajta gondolataink vannak, amikor a sárguló cévékből egyberakott kanyaguk néma sorain végig repked gondokkal felt tekintetünk. Ma, amikor kénytelenek vagyunk kínos gondosságai beosztani a meglévő készletet, hogy az új kenyérre kijusson a régi, néma aggodalommal gondolunk a víz alatt álló ezer-meg ezer hold földre, a leesapott, és iszapalt éktelenkedő területekre; néma aggodalommal nézünk a termést, mely nem kecséget a bőség reményességével, hanem újabb és rendezesebb tatarokosságra int. A kenyérgond, mely legnagyobb gond világon, mert potóli, kiegyenlíteni semmivel se lehet, mint fáthatatlan hidrecnyomás, fekszi meg a felkínkelt.

Igen, ilyenkor megtanuljuk a kenyéret megbecsülni. A hires asszisi Szent Ferenc, aki a vidám szegénységet

hirdette kora javakban dúsakáló társadalmának, csökként érintette a kenyéret, amit alamizsna-képen kapott. Megbecsülte a kenyéret. Azt adta neki tiszteletül, amit annak adunk, akik szívben-élelkekben szeretünk. Csókot. Pedig a jómódúak asztaláról neki dobott kenyér csak amolyan maradékélt volt, amit elszáradni dobtak volna ki az útra vagy szemétdombokra.

De Ferenc testvér megbecsülte ezt a kenyéret is, mert ez is abból a földből, mint a gazdag lakomák: nek fehére kalácsa, izez süteménye.

Ma nehéz napok gondjainal viaskodunk. Kalácsra, süteményre gondolunk se szabad. Csak doinunk se szabad a kenyérre. Ez az élet alapja, a kenyér, nem a kalács. A komoly, barua színben pompázó kenyér, melyet a barázdás honlokú gazda, kérges kezének valami mondhatatlan, ösztönös kíméletével vár meg, mert tudja, hogy ez minden: az élet, az öröm, a nyugalom, a munka, a becsület, Minden.

Ezeket a gondolatokat, melyek valamennyiünk lelkében, hol szunnyadvan, hol nyugtalanul, de szinte tudatunk alatt, élnek, ezekben a napokban gyakran forgassuk meg. A kenyéret a szükség naniában kell megbecsülnünk, hogy a bőség idején se feledkezünk meg róla. Aki nem gondol ma a kenyérre, az nem is érdemli meg. Aki azt hiszi, hogy az ő részére okvetlenül meg kell teremnie a búzáunk, az sohase tudja megbecsülni a kenyéret, melynek hiánya miatt évente milliók halnak éhen a világon.

Nézünk tisztelettel és hálfával a néma sorban álló búzakévékre s összekulesolt kézzel, csendesen és áhítattal mondjuk a Miatyánk derekát: »Add meg a mi mindennapi kenyérünket...»

MAGYAR ÉLETÜNK KÉRDÉSEI

Mit parancsol a magyar faj védelme?

Lapunk egyik utóbbi számában vezető helyen foglalkoztunk az új házassági törvényjavaslat kapcsán felvetődő fontos fajvédelmi kérdésekkel, a vér tisztaságával stb. A javaslatot előterjesztő igazságügy-miniszternek a javaslatot indokoló beszédében azonban vannak olyan szempontok, amikről szükséges minél többet és minél gyakrabban írni és beszélni. A jövőendő magyar élet ugyanis aszerint fog egyedeiben is kialakulni, ahogy az életbeléptetett törvény gyakorlati alkalmazását keresztül lehet vinni.

Az igazságügy-miniszter beszéde két nagy elvi szempontot domborított ki. Az első a házasságelötti kötelező orvosi vizsgálat, a második a zsidók és a nem zsidók közötti vérkeveredés kérdése. A modern államgondolásban mind nagyobb szerepet játszik a faj egészségének a biztosítása. Ennek leghatékonyabb eszköze a házasságelötti kötelező orvosi vizsgálat. Hogy ez az intézkedés bizonyos hagyományokkal, vagy szokásokkal ellenkezik, ez nem lehet akadály a annak, hogy életbe ne léptessük. Tulajdonképpen már az egyéni lelkiismeret kellene, hogy megakadályozza a faj egészségét veszélyeztető házasságkötéseket, mivel azonban intézményesen ezen az alapon nem lehet megoldani a kérdést, feltétlenül be kell vezetni a megelőző orvosi vizsgálatot. Helyesen emelte ki az igazságügy-miniszter azt a szempontot is, hogy ennek az intézkedésnek egészségügyi jelentőségén túl erkölcsnevelő hatása is van. A nép köztudatába kell átvinni azt az erkölcsi felfogást, hogy mindenki tartozik jövőendő családjá érdekében is rendbehozni egészségét. Az utódok kérdése a fontos a házasságban s az utódok kérdésén át a nemzet jövőendőjének egészsége. Természetesen a kötelező orvosi vizsgálatot úgy kell megvalósítani, hogy ez ne járjon anyagi áldozattal. Ezért a törvényjavaslat úgy intézkedik, hogy lehetőleg díjtalan legyen az orvosi vizsgálat és az orvosi bizonyítvány kiadása is. Ha ezt nem sikerül teljes mértékben keresztülvinni, akkor is a kis emberek olyan csekély díjazás ellenében kapják meg a szükséges bizonyítványokat, hogy ezek megszerzése nem fog komoly terhet jelenteni számukra.

A másik kérdés, amivel részletesen foglalkozott az igazságügy-miniszter, ez a zsidók és nem zsidók közötti házasság kérdése. A fajtisztaság szempontjából

ból a házasságon belül való vérkeveredés jelentősebb ezért kell elsősorban és sürgősen a zsidók és nem zsidók közötti házasságkötést tiltani. A zsidóságban meg van az a hajlandóság, hogy mindig a társadalmi esüts felé törekszik s ennek a törekvésnek hathatós előmozdítója volt a házasság útján való beferkőzés a magasabb társadalmi rétegekbe. Ez nemcsak nem kívánatos vérkeveredéshez vezetett, de jelentette a zsidó szellemi befolyás kiterjesztését olyan területekre amelyekhez csak a házasságkötés révén juthatott hozzá. Ijesztő példákat hozott fel az igazságügy-miniszter arra, hogy ez a zsidó szellemi befolyás milyen mértékben terjedt a keresztény családok között. Valósággal kibillentette lelkigyensúlyukból olyan szellemi irányzatok számára tette őket fogékonyra, amelyek a magyar lelkiségétől eredetileg teljesen távol állók.

Felmerült természetesen a zsidó-keresztény vérkeveredés kérdése a házasságon kívül. Erre vonatkozólag az igazságügy-miniszter azt a helyes állást pontot vallotta, hogy éppen az előbb kifejtett okokra fogva ez sokkal kisebb veszedelmet jelent, mint házasságokkal történő vérkeveredés.

Az egész javaslat nagy védekezése a magyar fajtának a káros befolyások ellen. Minden magyart egyetért az igazságügy-miniszter szavaival, aki az mondta, hogy ha a Mindenható rendelése folyt nekünk az a történelmi hivatásunk, hogy itt a Kápatok medencéjében éljünk, akkor egyben az is kötelességünk, hogy emberi és isteni jogon védjük meg ennek a nemzetnek az erejét olyan külső és belső támadásokkal szemben, amelyek nemcsak anyagi létet hanem főleg és elsősorban a lelket veszélyeztetik.

A magyar faj védelme tehát nem kis feladat a nemzetre. Ez az a feladat, ahol a kérdést a nemzet egyedien keresztül kell megoldani. Az egyén nem a nemzet. S minthogy pedig a nemzet egyetem az egyedek alkotják, a nemzet olyanná válik, amilyenek az egyedei. Nem önző és rövidlátó egyéni érdek kell, hogy vezesse az egyént, amikor nemzetének szaporodásáról kíván gondoskodni a házasságkötés révén hanem egy magasabb nemzeti érdek, amiért németég — áldozatot is kell hozni.

*Széchenyi István
mondta:*

*Tőlünk függ minden,
csak akarjunk!*

Magyarok Amerikában.

Az Egyesült Államok rohamosan sodródik a háborúba. Mint Hull mondta: „már háborúban is vagyunk, éppen csak hogy a puskákat nem sőtítjük még el.“ Roosevelt legutóbbi szavai is félreérthetetlenek: „hadüzenet nélkül is lehet háborút viselni.“ Az óhazai közönséget bizonyára érdekli, hogy milyen e megváltozott körülmények között az amerikai magyarság helyzete?

Senki sem tudja pontosan, hogy az Egyesült Államokban mennyi magyar él. A legutóbbi hivatalos népszámlálás szerint az Egyesült Államokban 473.538 lélek vallotta magát „magyarnak“ és ebből 268.112 eredeti kivándorló, 206.426 pedig olyan, aki már Amerikában született magyar szülöktől.

Aligha toluunk, ha azt állítjuk, hogy a nyolcvanas évek óta kivándorolt másfélmillió magyarból s ezek leszármazottaiból 7—800.000 re tehető ma is az Egyesült Államok magyarságának száma. Ezt bizonyítja, hogy ma is 61 magyar katolikus egyház van 61 plébánossal s több mint 300.000 hívővel, 60 magyar református eklézsiá s több mint 140.000 hívővel. 12.000 görögkeleti tartozik magyar egyházhoz, a hét lutheránus magyar egyház több mint 7000 lelket számol, a presbiteriánus, baptista és más protestáns magyar egyházközösség száma 20, körülbelül 8000 hívővel, 3200 unitárius vallja magát magyarnak. Több mint 4 millió dollár vagyonnal és több mint ötszáz főiskola diákeskedhetik a Verhovay Segélyegylet, több mint 1—1 millió dollár vagyonnal a Magyar Református Segélyegylet és a bridgeporti Rákóczi Egylet. Mindezek altruista biztosító-férsaságok.

Hivatalos statisztika szerint a magyarok „átlagban 16 dollárral a zsebukban“ vándoroltak ki a háboru előtt. A háboru alatt jólétük hatalmasan emelkedett és sokezerre ment azok száma, akik 8000—10.000 dolláron felüli vagyont takarítottak meg, jó pár száz pedig azoké, akik 100.000 dollár vagyont gyűjtöttek, vagy ennél is többel rendelkeznek!

A Magyarországról kivándoroltak 72 százaléka földmives volt otthon s az összes magyarok 75 százaléka gyárakban, bányákban helyezkedett el, mint munkás. Farmra kevesen mentek. A magyarok ugyanis nem települési célból mentek Amerikába (mint a németek vagy skandinávok), hanem hogy mennél gyorsabban, mentől több dollárt kaporgassanak össze s azon itthon földet vegyenek vagy eladósított földecskéiket mentesítsék az adósságoktól és földjüket megszorítsák.

Az amerikai magyarok éppen ezért nem is „polgárisodtak“, hanem megtartották magyar állampolgárságukat. A háboru után százezer száma jöttek volna haza, ha be nem következtek az összeomlás. 1920-ban és 1921-ben még így is 46.478 magyar vándorolt vissza. Sajnos, azonban kevesen tudtak földhöz jutni s gyakran letérten, megcsalódtottan, pénz nélkül, vagy pénzben megeszappnva mentek vissza

ujból Amerikába. Nagy baj volt az is, hogy amikor a legtöbb európai állam, így elsősorban Olaszország, Németország, Svédország, Norvégia megszervezte a visszavándorlást, előnyökkel, adómentességekkel és rendkívül gondos, bőkezű támogatással is lehetővé tette, hogy a visszatérők földet szerezhessenek és meg is tarthassák azt, addig Magyarországra a trianoni nyomorúság első idejében erről így nem gondoskodhatott. Még a cseh-tót liga is nagy tömegekben telepítette vissza a magyar uraktól kiszajátított birtokokra az amerikai emigránsokat.

Magyarországon megjavultak a viszonyok, azonban közben az amerikai magyarok nagy tömege kezdett polgárisodni és úgy rendezkedni be, hogy örökre Amerikában marad. Nagyban hozzájárult ehhez az is, hogy a gyerekek közben amerikai iskolákba jártak, Amerika tagadatlanul asszimiláló levegőjében nőttek emberré, már pedig az Amerikában felszűrült generáció sehol sem érzi magát jól többé csak Amerikában. A háboru előtt a magyaroknak csak 11 százaléka szerzett amerikai állampolgárságot, a háboru után e szám felszökött 32 százalékra és ma körülbelül 80 százaléknál tart!

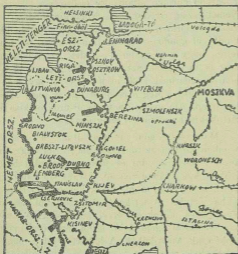
Próbálkoztak derék magyarok azzal is, hogy magyar farmokat alapítsanak, amelyeken összegyűjtik a földre vágó magyarokat. Ezek azonban nagyobbára megbuktak. Megbukott Floridában „Kossuthfalva“, megbukott „Balatonfalva“, Virginiában a magyar gyapottermelő telep, tönkrementek a greenfieldi magyar telepek is, csupán a Louisiánában boldogul „Árpádhon“ földieper- és málnatermelő telepe.

Általában a magyarok most is elég jól keresnek és sok lett közülük üzletember. Jellemző erre, hogy Bridgeportra abaújtonnai magyarok telepédtek és lassanként majdnem egész falvak költöztek át az első pionirok után. Az elnéptelenedő falvakból Amerikába vándoroltak a földmivessel együtt az óhazai kereskedők, ügynőkök is. Ma már Bridgeporton az üzletemberek, bankárok, hajóüzemlők legtöbbje a kivándorolt fajmagyar földmivések gyerekeiből rekultúrázódik. Minden propaganda, erőszak és politikázás nélkül, ez az elem foglalta el a régi kereskedők, ügynőkök s leszármazottak helyét!

Kiderült, hogy kedvező körülmények között a magyar fajta egyszerűen bírja a versenyt. Amerika magyar bankárai között akadtak Németh Jánosok, aki postakocsis volt Abaúj-Tornában, idekint tanult meg magyarul írni-olvasni is és még a legelső „állami bankárok“ egyikévé emelkedett.

Ebből csak az látszik, hogy a magyar ember életrelvaló s ha az életrelvalóság lehetőségeit itthon megtalálhatná, nem kellene Amerikába vándorolni, hanem itthon maradhatna s itthon szaporíthatná a magyarság amugye nagyjón sűrű sorait. Mert akik egyszer Amerika polipkarjai átfogtak, az többé nem tud végleg visszatérni szülőhazájába.

A „Magyar Nép“ külpolitikai szemléje

A Sztalin-vonal. A két év óta folyó hatalmas háború folyamán többféle védelmi vonalról hallottunk. Hallottunk a francia Maginot-vonalról, majd később a Weygand-vonalról. Most egy új vonalat iktatott be az előző kettő mellé a haditörténelem. A Sztalin-vonalat. Mint tudjuk, a két első vonal már csak volt. A német erő összetörte, elsöpörte. A Sztalin-vonal ma még áll és azt hiszi magáról, hogy ellen tud a német erőnek állani. Mi, akik kívülről látjuk és ítéljük meg az eseményeket, tudjuk, hogy ez hiú ábránd. Ezt ma még csak Sztalin, a véreskező vörös diktátor nem tudja, de nemokára ő is meg fogja tudni. Hiszen a német jelentések máris közlik, hogy az úgynevezett Sztalin-vonal összes fontosabb erődje máris a német haderő kezében van. Ezt a hadifolyamatot már nem lehet feltartóztatni. És most az események a matematika könyörtelen pontosságával következnek egymásután. Ha nem volt elég erős ellentállani a félelmetes Maginot-vonal, akkor mit akar Sztalin?

Honvédeink. Az, hogy a magyar haderő beavatkozott a német-orosz háborúba és esekévköze veszt benne részt, nem pusztán csak hadiesemény, mely arra irányul, hogy a magyar katonai virtust ezáltal is piros vérvirágot hajtsunk. A magyar haderő beavatkozása igen fontos és igen komoly politikai lépés is, mert bizonyosságát kívánja szolgáltatni annak a felfogásnak, hogy a magyar nemzet nemcsak elméletben ellensége a bolsevizmusnak, hanem ténylegesen is közre kíván működni ennek a világot megfertőző korszaknak a megsemmisítésében. Ennél fogva nemcsak hősiesség, vagy kötelesség, hanem politikai és világméretű meggyőződés az, ami a magyar fegyvere-

ket a teljes győzelem felé viszi. Magyarország ma szabadságharcot vív. Egyfelől egy világrontó eszmé ellen, melynek átkát négy hónapon át a legszörnyűbb dühöngési állapotában szenvedte keresztül, másfelől azért, hogy történelmi jogainak és határainak teljes birtokában tehesse lábhoz egy győzelmes küzdelem után babékoszorus fegyverét.

Nines pihenés. Anglia azt hitte, hogy az orosz háború esetleg hónapokig annyira lefoglalja Német országot, hogy nem lesz se ideje, se ereje folytatni az angol sziget elleni támadásait. Mint Anglia való mennyi számítása, amit ebben a háborúban kigondolt, ez sem vált be. A német haderő változatlan erővel és változatlan eredményességgel bombázta a brit sziget különböző pontjait. Aki az angol rádió propaganda-közléseit hallgatja, joggal gondolhatja, hogy Angliának nyugodalmas élete van, mert az angol rádió folytonos győzelmeiket mond be a legteljesebb hidegvérrel, de egyetlen szóval se említi meg azokat a pusztításokat, melyekről a német rádióból értesülünk. Hát mi már a lengyel hadjárat óta esel a német rádióknak hiszünk inkább, mert az eddig be-mondott győzelmeik közül egyetlen-egy se volt hazugság. Az angol rádió hazúdik és csalja a világot és önmagát, a német rádió megmondja az igazat és közben pusztítja a szigetet. Azt mondta Eden, az angol külügyminiszter, hogy Anglia nem tárgyal Hitlerrel. Ma még nem. De várjunk még egy pár hónapot. Akkor majd megkérdézzük Eden urat...

Amerika és a Szovjet. A külpolitikának minden esetre egyik jelentős mozzanata az, hogy Amerikát sikerült Angliának rávenni arra, hogy színt váltjon a Szovjet mellett. A világ legnagyobb demokráciája és legnagyobb kapitalista állama szövetezik a demokráciák halálos ellenségével és sztereorombóljává mindannak, amit eddig Európában és az egész művelt világon — még Amerikában is — polgárusítottágnak neveztek. Amerika az Európához tartozó Uziand szigeten hadi támaszpontot létesített. Uziand hírek szerint Írországban és Skóciában is hasonló akar. Ez kétségtelenül nyílt szívvallás Európa ellen magában Európában. Hogy minő következményekkel fog járni ez a lépés, ma még nem lehet tudni. Kétségtelen azonban bizonyos. Egyik az, hogy az amerikai közvélemény elkiesmerete kezd felébredni és az egész néptájon, hogy ostroma és torz kaland az, amiért Amerikát Roosevelt elnök beletámasztotta. A meggyőződés, hogy a keleti front elintézése után a német birodalom is jobban a körme alá fog nézni Amerikának. Ha Amerika háborút akar Európában, meg fogja kapni. A bolsevizmus veszedelme elleni harcban Anglián kívül együtt van egész Európa. Anglia kiközösítette magát ebből a küzdelemből, tehát megtagadta Európát és következésképp el kell vesztenie végleg szavát az európai politikában. Kössön szövetséget Amerikával és a Szovjettel. A társaság egy másra talált. Örvendezhetnek egymásnak. De ne Európa bérére.

Megbénul a vöröshadsereg a kaukázusi ásványolaj nélkül. Az észak-kaukázusi katonai körzet parancsnoka kijelentette, hogy a Szovjet-velahogyan még elviselhetné Ukrajna elvesztését, azonban a kaukázusi kőolajforrások elvesztése megbénítaná a vörös hadsereget, mivel az urali kőolajforrások nem elég kiadások ahhoz, hogy fedezhessék a vörös hadsereg szükségletét.

A „szovjet-paradicsom”. A német birodalmi főváros politikai körében jelentősnek mondják, hogy a német csapatok győzelmes keleti előnyomulása folytán most elsősorban áll nyitva a bolsevista uralom alatt álló területekre nyíló minden kapu. Ezáltal elsősorban van rá mód, hogy mindenki saját szemével győződjék meg róla, hogy alkalmas időben módot fogad, nyújtani a sajtó embereinek arra, hogy a helyszínen győződjének meg az egész bolsevista rendszer értéktelelenségéről.

A menekülő bolsevisták borzalmas rémlettel. A bolsevisták szörnyű rémlettel fedezték fel sok olyan ukrán helyiségben, amelyet a német csapatok elfoglaltak, Luckban a fogház igazgató a német csapatok közelébe a fogház udvarában összeterelte az ukrán nemzeti mozgalomhoz tartozó foglyokat. Ekkor géppuskával rájuk lőttek és kerekben 500 ukrán lánomra lövöldöztek. Azokat a sebesülteket, akiket nem ért halálos találat, a bolsevisták kézigránatokkal és pisztolyokkal végezték ki. Dubnóban, a fogház udvarán több mint száz nő és férfi fogoly borzalmasan megcsontított holttetűre bukkantak. A bolsevisták ezeket a foglyokat fejszékkel, késekkel, pisztolyokkal, kézigránatokkal és válogatott kínzásokkal végezték ki.

Amerika megszállta Izlandot. Roosevelt elnök a kongresszushoz intézett rendkívüli üzenetében közölte, hogy a közle és Izland miniszterelnöke között létrejött megállapodás alapján hétfőn amerikai csapatok érkeztek Izlandba abból a célból, hogy az angol csapatokat kiegészítsék és esetleg pótolják. Az elnök szerint az Egyesült Államok nem engedhetik meg, hogy Németország stratégiai előrszállásokat szálljon meg, amelyeket támaszpontként használhat fel a

nyugati félgömb esetleges támadása számára. Amerika e pillanatban nem kívánja érinteni a területek szuverenitását. Roosevelt a lépésének indokolására arra hivatkozott, hogy ha Németország megszállná Izlandot, ez fenyegetné az Atlanti-óceán északi részén a hajózást és Anglia állandó ellátását hadianyaggal. Ezért a véderő főparancsnokaként utasítást adott az amerikai hajóhadnak, tegye meg mindazt, ami szükséges ahhoz, hogy Izland és az Egyesült Államok közt az összekötő utak biztonságát, valamint az Egyesült Államok és valamennyi más stratégiai előrszponzt a tengeri összeköttetést garantálja.

Hány millió embert gyilkolt le 1937-ig a tilkos orosz szolgálat? A Forze Armate, az olasz véderő hivatalos lapja kimutatást közölt arról, hány ártatlan embert gyilkoltak meg csak 1937-ig a szovjetben a GPU ügynekei. Ez a szám nem kevesebb mint 11,600,000. A meggyilkoltak közt van a cári család, 50 püspök, 5860 pap, 7824 tanár és tanító, 8920 orvos, 65,000 rendőrtisztviselő, 75,490 katonatiszt, 360,000 közkatona, 120,600 tisztviselő, 420,000 értelmiségi, 48,000 csendőr, 892,000 munkás és 9,600,000 paraszt. Ebben az időben ezenkívül verhasban meghalt 25 millió ember. A szovjet koncentrációs táborokban 1937-ben kerekben 6,5 millió férfi és nő szenvedt.

Irország szovjet-ellenes döntése Churchill legújabb kudarcát jelenti. Igen nagy feltűnést keltett az a döntés, amelyet a független Irország legfelsőbb igazságügyi szerve, a dublini legfelsőbb törvényszék hozott az ir kikötőkben állomásozó négy balti hajó ügyében. Ismeretes ugyanis, hogy a szovjet-kormány a balti államok megszállása után az ir igazságügyi hatóságokhoz fordult, hogy adják ki nekik azt a három ész és egy lett nemzetiségű hajót, amelyek még a balti államok megszállása előtt kerültek ir kikötőkbe. Az ir legfelsőbb bíróság most úgy döntött, hogy ezeket a hajókat nem adja ki a szovjet kormánynak. A bíróság a döntés előtt bekeré a független ir köztársaság külügyminiszterének nyilatkozatát, hogy a nyilatkozat pedig hangzott, hogy Irország máig nem ismeri el a szov-

jetnek a balti államokhoz való jogát. Ennek a külügyminiszteri nyilatkozatnak alapján hozta meg, most, éppen a legkritikusabb külpolitikai feszültségek idején az ir legfelsőbb bíróság nagy feltűnést keltő döntését. Német külpolitikai körökben örömmel állapítják meg, hogy ez a döntés megint azt bizonyítja, Irország nem hajlandó magát befolyásoltatni sem az angol külpolitika, sem az Egyesült Államok külpolitikája által. A németek a legújabb ir döntésben tökéletes meghiusulását látják Churchill az erőfeszítéseinek, melyekkel Amerikán keresztül akarta Irországot megszerelni a maga külpolitikája számára.

A német katonák menetelesítésménye. Berlini szakértői körökben a sikeres keleti német hadjáratral kapcsolatban különösen a gyalogság példátlan menetelesítésményére utalnak. Mint ezzel összefüggésben többek között mondják, egyes csapatok négy és fél nap alatt gyalog 300 kilométert is megtettek.

A páncélosoknak nincs — távolság. Az idők-nagyon megváltoztak. Németország légiereje, páncélos hadtestei és gépesített hadosztályai nem ismernek távolságot. Ha a német hadművelési cél még oly messze tűzött legyen is, az utánpótlást a sok tiszter gépkocsiai mindig idejében fogja a szükséglet helyére szállítani. A harcoló csapat mindig idejében el lesz látva a szükséges étellel, lőszerrel és üzemanyaggal.

Szovjetkatonák leszámolása a szovjettel. Abban a tényben, hogy Minszk környékén a szovjet hadsereg 20,000 embere — miután lelőtte politikai biztosait — letele a fegyvert, berlini félhivatalos körökben annak jelét látják, hogy a szovjet katonák sorában az a kivánság nyilvánul meg, hogy leszámoljanak a tanácsköztársaság bolsevikj uraival. Ugy hiszik, a szovjet csapatok maguktól is arra a belátásra jutottak, hogy itt a kollé alkalmak és kiegyenlíthetik régi tartozásukat.

„Anglia csak Amerika teljes segítségével győzhet.” A Nation kairói munkatársa beszélgetést folytatott Wawel tábornokkal. A tábornok határozottan kijelentette az újságíróknak, hogy Anglia az Egyesült Államok teljes részvétele nélkül nem tud győzni.

Hetven páncélcsoisból — hetven.

A Berezina melletti elkéseredett páncélos csapatól, amelyben a német légi haderő és a repülőelhárító tüzérség is sikeresen avatkozott bele, a Német Távírtai Iroda a következő leírást kapta: A német páncélos csapatok heves támadás közben elérték egy községet, ahol a bolsevisták erős elhárító készülséget összpontosítottak. A német páncélos harcocsók előtt egy dombon át egyszerre csak a legnehezebb, két ágyúval ellátott szovjet páncélosok tüntek fel. Hamarosan pokoli csata fejlődött ki páncélos-páncélos ellen. Szovjet bombázó repülő is megjelentek a csapatár felett, ezek géppuskával löttek és könnyű bombákat dobtak le. Még mielőtt a német vadászok rájuk rohantak volna, a német légharóító ágyúk négy szovjetbombázót lelőttek. A páncélosok csatája ezalatt nem csökkent heveséggel dult. Az első szovjetpáncélosok széthullottak az ágyútűzben. Tíz perc múlva már 15 szovjet harcocsói maradt képr a csatateráen. A szovjetparancsnokság erre újabb páncélosokat vett a tűzbe és a harc megint elkezdődött a legrövidebb távolságról és ebbe a harcba most már a légharóító tüzérség is beavatkozott. Az egyik szovjetpáncélost a másik után sikerült szétlőni. A mintegy 70 lámadó páncélosból 54 a haretáren maradt. Hét további harcocsót menekülés közben a német vadászgépek pusztítottak el.

Stalin éhhalál-rendelete. Mint a Popolo di Roma Berlinből jelenti, ottani illetékes körökben nyilatkoztak Sztalinnak ama felszólításával kapcsolatban, hogy a polgári lakosság pusztítson el minden elpusztíthatót, hogy semmi se kerüljön a németek kezébe. Berlinben kijelentik, hogy a szovjet lakosságnak jogában áll Sztalin parancsát végrehajtani. Ebben az esetben azonban nem számíthat arra, hogy Németország segítésgére siet az éhínségben. Ungancsak hangsúlyozták Berlinben, hogy a német nép nem szorul rá a szovjet nép kenyérére, de ha a szovjet lakosság elpusztítja saját kenyérét, önként elfogadja az éhhalált, amelyre Sztalin ítélte. A tervbevett éhhalál, Sztalin terve, amennyiben azt a szovjet lakosság végrehajtja, az ukjori világ-

történelem egyik legnagyobb együttes tragédiáját idézheti elő. Az Exchange Telegraph moszkvai különtudósítója — mint Stockholmból jelenti — arról számol be lapjának, hogy — hiszen Sztalin legutóbbi beszédében kiadott parancshoz — a bolsevikiek tervszerű pusztításokat visznek véghez Ukrajnában azokon a vidékeken, ahonnan a bolsevik csapatok kénytelenek a Dnyeszter felé bátrálni. Egész sereg zászlóalját kizárólag ezzel a feladattal bízták meg. Lángszórákkal látták el őket, hogy felgyújtók a gabonát és robbanószerekkel, hogy lerombolják a majorokat. Kírtják az állatállományt, nem feledkezve meg a tyukokról sem; ezeket méreggel etetik meg, hogy húskü élvezhetetlen legyen. Ugy hiszik, hogy ezen a módon az elmúlt napokban többszámzmillió értékű vagyon pusztítottak el.

Angol-orosz katonai szövetség?

Az angliai kommunista párt központi bizottsága felhívást tett közé a legújabb eseményekkel kapcsolatban. A felhívásban azt követeli, Anglia helyezkedjék a Szovjetunióval való teljes együttműködés alapjára s evéghöl kössön Moszkvával kölcsönös segélynyújtási szerződést.

Görögországban visszatér az élet a rendes kerékvágásban. Mint lapunk egyik előző számában már közöltük, Görögországban német csapatokat olaszok váltottak fel. Az olasz katonák és a görög nép között nagy egyetértés uralkodik és a görög miniszterelnök a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az olasz katonák magatartásáról.

Anglia mindent megtesz a bolsevikiek támogatására. Eden brit külügyminiszter Leedsben tartott naggyűlésén beszédet mondott. Mintán kijelentette, hogy a brit kormány, "semmi körülmények között sem hajlandó arra, hogy bármikor vagy bármiről tárgyaljon Hitlerrel", hangsúlyozta, hogy Anglia addig fog harcolni, "amíg Hitler és mindaz, amit ő képvisel, teljesen meg nem semmisül". Ezután bejelentette, hogy az eljövendő hónapokban ki fog éleződni a háború, majd ígéretet tett arra, hogy Anglia minden tőle telhetőt megtesz a bolsevisták támogatására. "Katonai és gazdasági téren — folytatta Eden — minden erőnkkel teljes lojalitással együtt

fogunk működni velük. A közös erőfeszítésben részünkről nem lesz semmiféle fenntartás".

A magyar és német csapatok nagy sikerei. A magyar csapatok a régi Galícia területét elhagva, mindemitt átlépték azt a határt, amely ezélfé két évvel Oroszország és Lengyelország között volt. Közben nagy ütközetek zajlottak le és a magyar csapatok mindenütt megtörték az ellenség erejét és több mint 25 ezer foglyot ejtettek, valamint nagy hadizsákmányt. A magyar csapatok most egyesültek a Bukovina felől előre törő német csapatokkal és már közvetlen közelébe kerültek Ukrajna fővárosának Kiewnek.

A német csapatok több napos óriási küzdelem után áttörték az úgynevezett Sztalin-vonalat. Ez a vonal több mint 2 ezer kilométer hosszúságú és a Fekete-tengeről egészen Szentpétervárig terjed. Ez a vonal rendkívül megvult erősítve és a német csapatok ennek dacára alig néhány nap alatt több helyen áthaladtak ezen a vonalon és megkezdtek előnyomulásukat az orosz főváros Moszkva, valamint a másik legfontosabb város Szentpétervár ellen. Egyébként a Sztalin-vonal áttörése után nagyobb akadályok már nincsenek a német haderő előretörésénél, mert Oroszország nagyrésze sík terület és hegyek nem lévén, természetesen akadályok nincsenek. Ezekhez a nagy sikerekhez járul még az a rendkívül sok hadizsákmány, amely a szövetséges csapatok kezébe került. Ezen harcokkal egyidejűleg Finnország is megindította támadását a szovjet ellen és máris jelentős területek kerültek birtokába. Ezekután értéhetővé válnak azok a hírek, hogy a szovjet hadseregben a felbomlás jelei mutatkoznak és alig valószínű, hogy komolyabb ellenállást tanúsíthatnának az ezután következő harcokban. Arról is vannak hírek, hogy a bolsevista vezeték Sztalinnal együtt már elhagyták Moszkvát és egy távolabbi városba helyezték át székhelyüket. A német hadsereg sikereit egyébként a moszkvai rádió is beismerte, azonban csak annyit közölt, hogy egyes helyeken áttörték ugyan a Sztalin-vonalat a németek, azonban a szovjet erő továbbra is ellenállanak.

HIREK

EZÜST MISE.

A történelmi Erdélyből Magyarországhoz esatolt részek katolikusainak püspöki helytartója, Sándor Imre, székesegyházi kanonok, július 6-án tartotta ezüstmiséjét, papi működésének 25 éves fordulója alkalmából. A püspöki helytartó, fősgyűkezes székesegyházi kanonok család gyermeke, mint gimnáziumi vallásitanár kezdte pályáját a esküszereid r. k. gimnáziumban. Innen hívták meg az Erdélyi Katolikus Népszövetség igazgatójának, s pár év múlva a székesegyházi egyházközség főesperes-plebánosa és pápai kamarás lett. A hétszáz éves visszaszáda Erdély egy részét, s mivel az erdélyi püspök Gyulafehérvárt maradt, a visszaszáolt részek általános püspöki helytartójává Sándor Imrét nevezték ki. A helytartó sok gondnal, nagy felelősséggel és komoly körültekintéssel látja el nem könnyű hivatalát, s az átmenet nehézségei között az erdélyi egyházmegye visszaszáolt részének kormányzásával komolyan foglalkodik a folytonosság fenntartásán. Ezüst miséje alkalmából a kolozsvári kút, papság és az erdélyi r. k. státus igazgatótanácsa testületileg fejezte ki szíveskedésüket a jubileumi főpap előtt.

Uj főispán. Gróf Toldalagi Mihály marostördai főispán elhunytá következtében az így megürült főispáni székre a Kormányzó Mikó László udvarhelyi főispánt nevezte ki. Udvarhely megye új főispánja pedig dr. Sebesi János alispán lett.

A magyar élelmiszeripar sikere. A statisztikai adatok szerint a magyar élelmiszeripar az elmúlt évben kereset 44.000 munkást foglalkoztatott és ez az átlagos gyáripari létszámunk csaknem egytizedrésze. Ugyanakkor az élelmiszeri iparágak évi termelésének értéke egymilliárd pengőzt meghaladó összegével a gyáripari termelés közel egyharmadát szolgáltatja. Az 1940-es esztendő az élelmiszeripar terén is tekintélyes erőgyarapodást és terjeszkedést mutat. Az ipartelepek száma több mint százal

emelkedett, az üzemek kívül álló telepek száma viszont mindössze huszonekilenc: ötfelel több, mint az előző évben. Az üzemnapok száma szintén hőt az új gyárak létesítésével együtt.

Keresztény-zsidó különnyegházak?

Ezt a csodabogarat egyik képviselő indítványozta a házassági javaslatl kapcsolatosan. Ugyálzik, egyesek már lemerik azt a képtelen lelki és társadalmi hatást, amelyet a törvényjavaslat elfogadása, a keresztényeknek zsidókká való deklarálása folytan előidézne! Számot vetnek azzal, hogy a kitaszított „félverek”, akiknek száma 2—300.000 főre rág, megalkotnák a maguk külön egyházát. Meggondolatlan utakra terelődnék a magyarság jelentékeny része akkor, ha a mai keresztény egyházak híveik egyrésze főlétti lelki fenntartóságukat elveszítenék.

Hogyan termelhetünk gyorsabban több zsrít? Az általános népi tenyészés elavult és rendkívül drága hízalási módszernek megváltoztatására, korszerűsítésére, továbbá azért, hogy a takarmány jobb kihasználásával a zsríttermelés fokozódjék az országban, a földművelésügyi minisztérium „Jövedelmező sertésenyésztés és az exporthizalalás” címmel szakkönyvet adott ki. Az exporthizalalás lényege az, hogy a sildöket már fiatalabb korban, a szokásosnál 8—10 hónappal korábban hízóba le-

ABLAK

Weismann Chain cionista világszervezete élnek egyik beszédből tudjuk meg az épületes igazságot, hogy az angol és amerikai pénzügy (értsd zsidóit) azzal a feltétellel támogatja Angliát a tengelyhatalmak elleni harcában, hogy Palesztinát és Libanont teljesen átengedjék a zsidóknak nemzeti telepítési hely gyanánt. Azt is megtudjuk, hogy az amerikai élnek a zsidók valamennyi közéleti követelését támogatja. Na, végre egy okos beszéd egy cionista úrtól. Hát persze, hogy ez lenne az egyetlen okos és gyakorlati megoldás: nemzeti parkot létesíteni a világezsidósága számára és beleértetni őket, hadd nőjenek, mint a Libanon csereszái és sokasodjanak, mint a cserjékek... Nem is tudjuk, miért nem kap Anglia és Amerika ezen a remek ötleten. Persze, gondoljuk. Nem megy kétféle útemben a segítség, mert azt a huzert németet nem sikerült a tengelyből kiforgatni. De hát ez most már ugyis mindegy. Mind jobban közelít az idő, amikor Európa zsidói egy csokorba kerülnek. Akkor majd bosszankodni fognak, hogy nini, Németország megcsinálta velük ingyen és bérmentve, amiért ők Angliának és Amerikának oly súlyos pénzeket fizettek...

het állítani, ha azokat megfelelően takarmányozzuk. A fiatal sertések a takarmányt jobban értékesítik és levágya jobb minőségű húst és több zsrít adnak.

Muraköz magyar legyen! Zala vármegye törvényhatósági bizottsága gr. Teleki Béla főispán elnöklele alatt rendkívül közgyűlést tartott, amelyen a vármegye közönsége egyhangú határozatban foglalt állást amellett, hogy a Muraközt maradvékonlatlan Szent István koronájához esatolják. A közgyűlésen Muraköz Inksóságának küldöttsége is résztvett. A közgyűlés elhatározta, hogy állásfoglalását a kormány, valamint az országgyűlés két házának tudomására foggy hozni és értesíti arról a társtörvényhatóságokat is.

Egy 102 éves matróna halála. Özevgy Hinléder Fels Guidóné, altörjái Miko Karolina királyi törvényeségi bíró özvegye, Szekelyudvarhelyen 1941 júl. 6-án, életének 102. évében elhunyt. Temelesése h 6 8-án folyt le a város tésadalmanak élnek részve nemlett. A elhunytban Hinléder Fels Alos erdélyi képviselő özvegyét szászolja.

Ke a kép egy bolsevista katondt ábról. Telen tudja, a végtelen orosz meköt melyik széléről hízák fegyverbe est a szegény orosz szavastól, als talán az se tudja, miért kellett fegyvert fognia. Ez a szegény katona négy megsebzett az orosz fővezérrel, s valamelyké német fogolytáborban várja a háború végét.

Röglönitélő bíraskodás Erdélyben
 Az Erdélyben is kihirdették falragaszkon a röglönitélő bíraskodást mindazokra a bünteselekményekre, melyek elkövetése az ilyen rendkívül időkben rendkívül következményeket vonnak maguk után. Ilyenekre: A felségvétség, hüllenség, lázadás büntetése, ideértve a felségvést és lázadás elkövetésére létrejött szövetséget és azok elkövetésére való felhívást is; a löfgyevert, robbantószer, robbanóanyag (bomba, kézigránát, pokolgép, stb.) használatával elkövetett gyilkosság és szándékos emberölés büntetése, továbbá az ily gyilkosság elkövetésére irányított szövetség; a közegészség elleni büntetle (Btk. 315. §.); a gyűjtögetés büntetése; a vízáradás okozásának a büntetése; a vaspályákon, távírdákon, (távbeszélőn), vagy hajókon, illetve légi járműveken, úgyszintén a villamosenergia fejlesztésére, vezetésére és elosztására szolgáló berendezéseken (parlozókaikon) elkövetett közveszélyű eszelekmények büntetése; a halóságok, illetve hatósági közegek ellen, felügyelerveze elkövetett erőszak büntetése, stb.

A falu népében meg lehet bízni!
 A felsőház egyik közlebről tartott ülésén Mészáros István felszólalt a falu népről. Felszólalásában hangzolta, hogy a magyar falvak népe sohasem fogja feladni nyugalma semmiféle szülésös eszméért.

VAKABLAK

A szürnyűségek emberi képzeletet is meghaladó mérete az, amit Lemberg és más városok büntetőben látni lehetett a szövethatóságok kítakarodása után. A léteket és érzelmeket bíró ember szinte himni se tudja, hogy ember ennyire elvetemedhetik istentől, világtól, saját magától. Rettenetes arra gondolni, hogy mi lett volna a világból, ha ez a gyökerében veszett és gonosz eszme, mely csak a gyilkolásban tud megszabású dolgokat csinálni, urra lett volna valamikor a világon. Egészen gondválasztó, hogy a háború véres ökle lecsapott erre az eszevesztett világförré, megállította ugrásokban és megsemmisíté, amíg, mint a tüzeves, előtente a világot. Énnel a veszedelemmel még csak az szürnyűb, hogy a világot legnagyobb birodalma össze fog ezzel a világfékkel a keresztény Európa. Tünetetelére. Szürnyűség!.. Szürnyűség!..

Vigyázz! Jobbra hajts, jobbra térj ki, és balra előzz!

A román statisztika megbízhatósága.

Néhány héttel ezelőtt közöltük lapunkban, hogy a Romániában megtartott népszámlálás szerint az ország lakosságából a hivatalos statisztika szerint mintegy 300 ezer a zsidó. Ugyanakkor kétségünket fejeztük ki azért, hogy csak ennyi zsidó lakosa volna Romániának és megjegyeztük, hogy, ha Románia közzéteszi a nemzetiségéről szóló adatokat, nem nagyon bízhatunk annak valódiságában. A közeli napokban bukaresti híradások arról szóltak be, hogy a Romániában élő zsidókat, minthogy azok közül számosan összekötöttést tartottak fenn a bolsevistákkal, internálják. Azt is közölték a bukaresti hírek, hogy a román kormány ezen intézkedése, mintegy 300 ezer zsidót érint. Ime, igazolást nyert kétkedésünk, mert az, hogy a statisztika szerinti 300 ezer zsidó alig pár hónap alatt csaknem megkétszereződött, a zsidófajnak szaporasága ellenére is, alig valószínű. Ugyáztzik, valahol hiába van, és ha a 300 ezer zsidóból alig pár hónap alatt kétszer annyi lett, ennek nem lehet más magyarázata, minthogy a népszámláláskor feltüntetett 300 ezer zsidólétszám nem felelt meg a valóságnak és akkor is megvolt a félmillió zsidó és így a statisztika, amelyet még a román uralkodó alatt alkalmunk volt megismerni, most is a valóságnak meg nem felelő adatokat közölt. Ezekután nem esdálkozunk azon sem, ha a Romániában levő 800 ezer magyar helyett majd a statisztika 3—400 ezer magyart fog elismerni.

Az iskolánkülvü népművelés erdélyi megbízottal. Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter erdélyi körúta alkalmából folytatott megbeszélésein és egy Kolozsvárról tartott szüléskbörü értekezlet javaslatai alapján most intézkedett az erdélyi és keleti részek iskolánkülvü népművelésének megszervezéséről és a népművelő munka megindításáról. Tekintettel az erdélyi egyházi és társadalmi egyesületeknek az idegen megszállás idejében végzett önfelelő és eredményes népművelő és nemzelnevelő munkájára, a miniszter ezeknek az egye-

sületeknek működésére a jelenben számot tart és ezt a tevékenységét megfelelően támogatni kívánja. Míg azonban a különböző társadalmi szkatulok szervező és gyakran passzozus munkát végeznek, munkaságuk összehangolása és egységes irányítása céljából külön szervezet létesített, mely az előkészületben a népművelési törvény megalkotásának történeli Erdély területén a miniszter közvetlen irányítása mellett fog az iskolánkülvü népművelés igazgatási feladatait végezni és a társadalmi intézmények népművelő munkásságát felelt a felügyeletet ellátni. Az új lami népművelési bizottság tagjainak miniszter Kelemen Lajos erdélyi nemzeti múzeumi főigazgatót, Domokos Pál Péter tanítóképzőintézetet igazgatót és Daday Loránt kir. tanfelügyelőt nevezte ki.

Kisajátítják Keeskeménten a zsidó birtokokat. A m. kir. földművelésügyi minisztérium Keeskeménten 86 zsidó földbirtoknak, 1281 kat. hold kiterjedésben kimondta az igénybevétele szükségességét. A birtokokat addig, amíg a földet új tulajdonosok nem jutaltják, kis haszonbérlet céljára fogják felhasználni.

Kütnő a buzaliszörlet és kölesb készült új kenyér. A fővárosban a kenyérellátás terén némi nehézséget mutatkoztak, amelynek megszüntetése érdekében a köles és a kölesb készült új kenyéret kapnak. Az új kenyéret kétféleképpen formájában és h 9-én már forgalomba hozták a budapesti pékek és sütőüzemek.

Börtalpu lübbelik elkozbása Mezőkövesden. Mezőkövesden több cipőkereskedőtől, mert nem tartották be a fennálló rendelkezéseket, 3 ezer pábörtalpu cipőt koboztak el és súlyosan megbüntették őket.

Teológiai vizsga. Kővári Jankó kénosi unitárius lelkész, ki tanulmányait több évig külföldön folytatta június 23-án az őstamentumai szakcsopott tárgyából tanári vizsgát tett Kolozsváron.

GAZDATALUDOMÁNY

Fontos tudnivalók a házinylulról.

A háborus gazdálkodás következtében mind nagyobb szükséghez jut a házinylul-tenyésztés. Megfelelő tartás mellett ugyanis a házinylul igen jó húst szolgáltat és az állati házi-állattenyésztés egyik legjövedelmezőbb ága.

A házinylul tartása nyáron különösebb gondot nem okoz. Fontos dolog, hogy takarmánya tiszta, egészséges és s kapjon kevés abrakot. Az abrak tekintetében megválogatás, mint a zab, árpa, kukoricadara, korpa, bogácska mind megfelelő abrakot szolgáltatnak.

Téves az a felfogás, hogy a házinylul nem iszik vizet. Valójában, hogy ha friss zöldtakarmányokkal tartjuk, elég van benne ivóvízre. Előbb eltekintve azonban, mint minden állat, a házinylul is szereti a friss ivóvizet. Különösen fontos, hogy vemhes és szoptató nyulak elég vizet kapjanak. Tapasztalati tény, hogy az erősen szomjazó anyanyul megeszi fiókjait. All ez akkor is, ha nem kap elelegendő mennyiségű sót.

A nyultenyésztés legfontosabb kérdései a párosztatás és a nyulfiók felnevelése. A vemhesség tartama átlag 32 nap, néha azonban 40 nap. A szülés előjelei a következők: a nőstény a hasáról tépett szőrből fészket készít a pajtáirggyei duzzadtak. Keresi a vackot és abban sokat mekódik. A szülés rendszerint éjjel folyik le. A fultok az apró, hullékony lesz. Legjobb, ha egy alomban 5-6 fiók van. A szaporaság fajta és egyedij jellemző. A szoptató anyul rövid ideig vemhes, lehetne évente kétszer is elletni. Ez azonban a nőstény gyors előregyere és a fiókák tökéletlen fejlettségére vezetne. Ezért a nőstényt évente csak 3-4-szer elletni.

A kis nyulak zárt szemhéjakkal jönnek a világra. Az első 8-10 napos korukban nyílik ki szemük. Ha a

szemhéjak olyan erősen összeragadtak volna, hogy a nyulacsák 10-12 napos korukban sem látnak, akkor langyos kamilla-teával kell szemüket mosogatni.

A fiókák első tápláléka az anyatej. A szoptatás legelőbb 8 hétig tartson, helyesebben, lehetőleg addig, míg az első szőrváltás idejéig (mely a 2. hónap végén jelentkezik) le nem folyik. Ha 10 hétig élvezetik a kis nyulak az anyatejet, akkor még jobban fejlődnek.

A fészkekből az elpusztult magzatot mielőbb el kell távolítani. Ha a nagyobb fajtaba tartozó 6-nál több, a kisebb fajta 8-nál több fiókat ellett, akkor a szomszédokat vagy öljük meg, vagy adjuk dojkaságba egy más szoptató nyul alá. E célból a dojka összes ivadékat és a mostohákat egyazon szaga anyaggal kell bepermetezni. Ha az anya csecein 12 óra múlva még a szopás jelei nem látszanak, akkor vagy csecsegulladást, vagy csiklandósság miatt nem engedi szopni fiókjait. Az első esetben állatorvosi előírás szerint gyógyítani, az utóbbi esetben pedig legfőbb kell kényszeríteni az anyát a szopás túrésére. Hogy az anya jól tejeljen, bőven kell takarmányozni zöldszéggel, télen répvájal, jó szénával, korpával stb.

Az anya a fiókák elválasztása után 1-2 hét múlva viendő ismét bak alá. Korábban ne, mert akkor elyengyöl az anya és fejletlen lesz a következő „alom” is.

A kis nyulaknak a szopás ideje alatt a zab és finom széna a legegészségesebb tápláléka. Az elválasztás után a szék- és vitamintartalmu zöldtakarmányokra, a jó szénákra és a fejerjedus abrakfélékre kell a fösulyt helyezni.

Háromhónapos korban a bakok már egymással marakodni kezdenek. Ezért a tenyésztésre számláltak egyedileg külön kell választani, a többit pedig kikerélni.

A gyümölcsfák zöldmetszése.

Am elég a gyümölcsfákat kora tavasszal, kilombosodásuk előtt megmetszeni, de igyekezni kell a nyári zöldmetszés segítségével a tavaszi nyésztés megakadályozására. A zöldmetszés ideje egész nyáron tart, tehát egész nyáron bármelyik alkalommal, feltéve, hogy nem túl száraz a végzők. Amint említettük, a zöldmetszés célja van ennek a beavatkozási is. Az első a gyümölcsfa korának és szabályszerű kialakításának függvényében a zöldhajtások vissza-

csipésével elősegíthetjük a helyes irányban növekedő kiválasztott egyiket vessző jobb fejlődését. A nem kívántak helyeit visszaeszipjük s az elválogatással pedig a rossz irányban fejlődő hajtások felesleges táplálásától kíméljük meg a fát. Egészen más vonatkozású a zöldnyésések második alkalmazási módja, amikor az alárendelt szerepű, gyengébb fejlődésű oldalhajtásokat hegyeik visszaeszipésével vagy betördelésével arra kényszerítjük, hogy az egyirányban való növekedésük megszűnjön, elágazódjanak, zömökebbek legyenek és végül termőréseket fejlesszenek idő előtt.

A zöldnyésés keresztülvitele azonban alapos szakstudást kíván, mert különben nagy kárt okozhatunk fánkban. Általánosságban csak az intenzív gyümölcstermesztés mellett, tehát alakfákban és más törpe gyümölcsfákban szokás végrehajtani, de kívánatos a vadalanynra oltott és úgynevezett gazdasági fajok is. Különösen az ültetés utáni első években, amikor nyári nyészéssel s ezzel egyidőben történő hajtáskikötéssel sokat segíthetünk fiatal gyümölcsfánk koronaalakulásán. A kikötést úgy végezzük, hogy könnyű fapálékat a már merev múltévi vesszőkhöz és galyakhoz költöz-

zük s a kívánt irányba állítjuk. Csak ehhez a merev segítőpálcához húzunk oda óvatosan, gyengéd rafiakbítással, az ideit zöldbajtást.

Gépségély az erdélyi kisiparosoknak.

Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács kezdeményezésére Varga József iparügyi miniszter elhatározta, hogy az anyaországban kitünően bevált kisipari segélyakció áldásos intézményét mielőbb kiterjeszti a hazatért erdélyi részek kisiparosságára is. Az iparügyi miniszter közlése szerint az erdélyi részek sokat szenvedett kisiparosságát illetően a gépségély-akciót a kormány Erdélyben jóval nagyobb keretközött kívánja intézményesíteni, mint ahogyan az az ország más részeiben történt. A kormány elhatározása a Tanács bejelentését követően ezáltal is lelkes visszhangot keltett az erdélyrészi kisipar széles körében. Minden erdélyrészi kisiparosnak, aki gépségélyben kíván részesülni, írásbeli kérelmével közvetlenül az iparügyi minisztériumhoz kell fordulnia. (M. kir. iparügyi minisztérium, Budapest, II. Lánchíd u. 2.) A kérvényben pontosan meg kell jelölni, hogy milyen célra és minő természetű kisipari gépségélyt kíván igénybevenni a kérelmező erdélyrészi kisiparos.

Mit kell tudnunk Finnország mezőgazdaságáról?

Finnország mezőgazdasági termelése 1918 előtt teljesen jelentéktelen volt. Az ország gabonaszükségletét legnagyobb részben külföldről szereztek be. Csupán a vajtermelés volt olyan méretű, hogy abból külföldre lehetett szállítani. A világháború után a finnek szántóföldi területüket csaknem duplájára növelték és a bűzával bevett terület nagysága százszorosan növekedett. A 30-as évek végén Finnország saját termeléséből csaknem fedezte belső szükségletét.

Az 1940-ben kötött moszkvai béke következtében Finnország termő területeinek tizedrészét elveszítette. Növelte a bajt, hogy a nagy szárazság miatt tavaly Finnországban gyenge termés volt. Így most Finnország lakosságának élelmezése a tartarúsági szabályok gondos beakartásával **ötreténik.**

Továbbképző méhészeti tanfolyam haladók számára.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület marosvásárhelyi méhészköri fiókjával karöltve Marosvásárhelyt július 21–26. napjain a haladó méhészek számára továbbképző tanfolyamot rendez, amelyen férfiak és nők is résztvehetnek. A tanfolyam díjtalan, csupán a beiratásért fizetendő 5 pengő személyenként. A tanfolyamot dr. Örösi Pál Zoltán egyetemj magán-tanár, az EME alelnöke vezeti. Jelenkezni lehet az EME marosvásárhelyi méhészköriének elnökénél július 19-ig. Címe: Pallos Gyula Marosvásárhely, Munkácsi u. 21.

Gabonatarház-hálózat kiépítése az értékesítés előmozdítására.

A földművelésügyi miniszter az ország főbb gabonatermő vidékein gabonatarház-hálózat tervszerű kiépítését rendelte el. A nagy befogadóképességű gabonatarházak mellett kisebb tárházak biztosítják majd az alföldi gazdák terményeinek jobb értékesítését, egyben pedig megkönnyítik a gabonaforgalmat és egyöntetű minőségek előállításával fokozzák a magyar gabona versenyképességét a külföldi piacokon. Ezeknek a gabonatarházaknak közraktár jellegük van, a gazda tehát ott elhelyezett terményeire hittel vehet fel és a békés viszonyok helyreálltával nem lesz kénytelen gabonáját nyomban aratás után alacsonyabb áron értékesíteni. A gabonarakktárakat gépi meghajtású tisztítóberendezésekkel látják el, amelyek alkalmasak egységes, jobb minőségű áruk előállítására.

Ujabbán a földművelésügyi miniszter 9 további tárház építést rendelt el Bős, Dunaradvány, *Sepsiszentgyörgy, Kézdlőváros, Csiksteredo, Székelyudvarhely, Körösladány, Gönc* és Lepény városokban, illetőleg községekben.

A rézmészpor utalvány nélkül kapható.

A földművelésügyi miniszter a rézmészpor forgalmát július elsejétől további rendelkezésig szabadá tette. A szőlőgazdák tehát utalvány nélkül is vásárolhatnak rézmészport.

Káros-e a zöldségek trágyázása az emberi egészségre?

Legújabb adatok szerint az emberiség 10 százaléka púsztól el rákban szenved. A tudomány olyan feltevéssel vette rá magát ennek méltelen kórának a felkutatására, mint még soha. De az emberi találat és babona sem marad el és sonlón minden téren magyar próbátja keresni a rejtélyes betegség okának. Sokan hangoztatják, hogy a rákot a műtrágyákkal, pedig kálissóval trágyázott zöldségek fogyasztása okozza. Tudósok kutatásai éppen az ellenkezőjét nyitják és ha mi is arra gondolunk, hogy a tudomány mai állásfoglalás szerint legtállalóbb hüvelyes főzőféléink, mint a zöldborsó, bab, az kálitartalommal bírnak, akkor ott nál nyilvánvalóvá válik ennek a tévesnek lehetetlen volta. Ezek főmégelmezési cikkeket minő fogyasztja s így mindnyájunk meg kellene betegednünk. Sok gazdát elriasztott a lévhit a nyágyáklól és ismét csak az istállógya használatát lendítette fel. De nagy szerepet kezd játszani emberi ürítéköl készült, töz felitatott fekálrtrágya. Ennek a javító anyagának a fokozottabb használatára minden indok van, mert növényi tápanyagoktól előnyösen tartalmazza. A felhálásnak azonban csak megfelelő szűlés után, — kellő óvatosszabad megfőrténnie. Különösen olyan zöldségfélék trágyázásáról szó, melyeket nyersen fogyasztunk mint pl. retek, saláta, uborka, diem, dinnye stb. Ebben az es csak teljesen átrett, mésszel posztírozott fekálrtrágyát ajánalkalmazni. Ez azért fontos, ma nagyvárosok gyűjtőesatornáiból és tözeggel feldolgozott komposztonyára egész légiótt tartalma veszélyes baktériumoknak. A fakik emésztőgödörből nyert fő sem mentes ilyen anyagoktól. I. tanácsos előbb teljesen átérleln csak aztán felhasználni — ha más — a nyersen fogyasztandó ségfélék trágyázására. A nem átérlelt nagyvárosi iszap és ugyanis közvetlen érintkezésbe a fogyasztásra kerülő zöldség

ívoft állapotban, de közvetlen beszentyezhet és fertőzősége ellenében már kárelőlehet minősíteni a zöldszegélyezését az emberi egészség fenntartásának érdekében. A fentemlített módokon elevegni minden bajnak.

Aldeji béreséplési díjak.

A kormánybiztos ez évben is szabályozta a béreséplés-mérhető díjak nagyságát.

A megállapított cséplési rész mártóképeknél, ha az üzemanyagról 6,5 százalék, a nem magánüzemanyagról 5 százalék, ha pedig az üzemanyagról a géptulajdonos gondoskodik, 6,5 százalék, a nem magánüzemanyagról 5 százalék, ha pedig az üzemanyagról a géptulajdonos gondoskodik, 6 százalék.

A megállapított cséplési részűk egyes esetekben bízható is számítható, például a gépjárművek, valamint a vontatók cséplésénél, stb. A megállapított díjak fizeti a cséplőgépek a gépkezelőket és az elvégző munkásokat. A gépjárműk vizsgálására szerződéses vállalkozásoknak a hatóságok szerződésben megállapított díjait külön lehet felszámítani.

Jelenteni a cséplés megkezdését!

A mezőgazdasági miniszter vonatkozó rendelkezésében a cséplés megkezdése előtt legalább 7 nappal be kell jelenteni. A bejelentés célja megszerkesztett lapokon kell megtenni.

Ellenőrzés a cséplést ellenőrizni.

A cséplési munkálatok ellenőrzésére vannak 7 ezer megfelelő képzett ellenőrre van szüksége. Erre a munkát az illetékes hatóságok feladatokat is igénybe fogják venni. A megfelelő díjazás mellett 7 nappal a cséplési időszak megkezdése előtt meg kell jelenteni. A bejelentés célja megszerkesztett lapokon kell megtenni.

Továbbfolyik a vízmentesítési munkálat.

A helvizek ellen való küzdelem egy pillanattal sem szünetel. Az általános folyó munka eredménye nagyon szép. Ma már az egymillió holdnyi elárasztott területből csak 190 ezer hold áll víz alatt.

Meggyorsítják a vas- és fémbulladék gyűjtését.

Tekintettel arra, hogy mind nagyobb mennyiségben van szüksége az országnak vas- és fémanyagra, a vas- és fémgyűjtés ütemét meg fogják gyorsítani. Erre való tekintettel az ország több helységében tartanak vasnapot.

Gabonakereskedők kijelölése.

A kormány a gabonakereskedelem lebonyolítását olyanokra bízta, akik a megfelelő előfeltételekkel rendelkeznek. Tekintettel arra, hogy nem sokára kezdetét veszi az új gabona értékesítése, azok, akik a szükséges feltételeknek megfelelnek, tehát az utolsó üzleti évben 100 vagy az utolsó 3 üzleti évben 300 mázsa búzát és rozst forgalmaztak, jelentkezzenek a M. kir. Kereskedelmi Hivatálnál. Címe: Budapest, V. Széchenyi rakpart 5. szám.

Emelkedett a bankjegyforgalom.

A Magyar Nemzeti Bank megállapítása szerint a bankjegyforgalom nagy emelkedést mutat. Ez mindenesetre mutatja, hogy a gazdasági élet vérkeringése rendkívül eleven.

Ipari Hírek

Középfokú ipari szakiskolák.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium elhatározta, hogy a visszatért erdélyi részekben minden eddig működésben volt román állami ipari szakiskolát továbbra is működésben tart. Miután a közoktatásügyi kormányzat azt tervezi, hogy az új iskolai évtől kezdődőleg valamennyi erdélyi ipari szakiskolának középfokú jelleget ad, tehát jogosultságot nyerne az érettségi bizonyítványokkal egyenlő értékű bizonyítványok kiadására, ezidőig az alábbi erdélyi ipari szakiskolákra vonatkozik az új elgondolás: Gépipari szakiskola Kolozsvárott és Nagyváradon, magasabb fokú faipari szakiskola Szatmárnémetiben, középfokú faipari szakiskola Máramarosvároson, középfokú gépipari szakiskola, faipari tagozattal Marosvásárhelyen, kő- és agyagipari középfokú szakiskola Székelyudvarhelyen, állami női ipari szakiskola Szilágysomlyón.

Előreláthatólag a női ipari szakiskolák erdélyi intézményeinek gyarapítása és számszerűen szaporítása érdekében a háborúelőtti időkben Sepsiszentgyörgyön működött és azóta megszünt női ipari szakiskola visszaállításának kérdése is rendezést nyer.

A „MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva: 1899.

Magyarország egyedüli állami érdekeltségű, szinmagyar biztosító szövetkezete.

Kartelen kívül!

A biztosítás minden ágával foglalkozik igen előnyös díj- és feltételek mellett. Vezér, fő- és helyképviseletek minden városban és községben.

Erdélyi Fiókgazgatóság:

Kolozsvár, Horthy-út 6. szám. — Telefon 36-85.

daná a vitéz grófnak, hogy mit hallott, talán elinné, de ha elbinné is, nem tudná őt a lovaglásról élni, hiszen nem három embertől, még husztól sem seg.

En, itt mást kell tennel Azzal Gyurka birtelen fel az egyik padon heverő fekete köpenyeget, fejére gróf kalpagját, kardot kötött és leszaladt az istoz. Kívül már lassan derengeni kezdett. Lová nyi-örömében, amikor megismerte, Gyurka felugrott kivágtatott a vár kapuján.

rinyi elgondolkodva lovagolt a széles erdei uton. A ti széthuzás szomorú valósága kötötte le gondola-em is figyelte, hogy merre jár. Egyszerre csak lova rpannt és sehogy sem akart tovább menni. Nem állt a biztató szó, fujt, remegett minden ízében a állat.

rinyi csodálkozva látta, hogy az út össze van ti-körülötte és véres a föld. Leugrott lováról és szét-ta a bokrokat, ahová a nyomok vezettek. A legelső, bokor alján feküdni látott, Fácán volt, a vörös ar. Ruhája véres volt és nem volt már élet benne. Itte feküdt Gyurka, sápadtan és lezárt szemekkel,

vállán Zrinyi köpenye és fején a kalpagja. Kardja mellette feküdt a fűben, nedvesen a vértől.

Zrinyi érintésére Gyurka lassan kinyitotta szemét. Nem törődve sebesült balkarjával, fellémaszkodott és rámutatott a halott kulcsárra:

— Áruló volt a bitang, három törökkel akart rá-törni Kegyelmeségedre, véletlenül erre jártam...

Szerette volna folytatni, de a vérvesztéségtől kimerülten hátradől. Zrinyi megismogatta a fia haját:

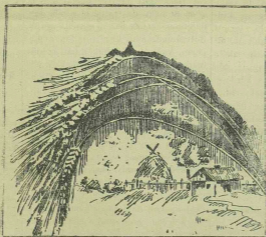
— Majd később beszéld el, Gyurka, most pihenned kell. Hazaviszlek. — Majd erős karjába kapva a fiut, felültette lovára. Gyurka újra feinyitotta szemét:

— Gróf Uram, a három török közül is levágtam egyet, úgy vitték el a többiek boltan. Úgy-e, elég erős már a karom a kardra?

Zrinyi elmosolyodott:

— Könnyű már neked a kis acélkard, Gyurka. Itt van az enyém! — szolt és lecsatolta remekművü drága-köves kardját és odaadta a fiúnak. Gyurka nem tudott szólni a meghatottságtól. Szeméből egy kövér könny-csepp pölyvánt a kardra és ott tündöklött a többi rubin kő között.

vitéz: Thassy Jenő.

*Búza, búza, drága búza.
Telt kalászat búza, húzza.
Földünk titka, könnye, vére
Igy változik át kenyérré.*

*Drága búza, ömölj bőven,
Légy velünk e sord időben,
Egy-egy élet minden szemed:
Igy szól a nagy, szent üzenet.*

*Amíg portik áldott liszted,
Betöltöd a legfőbb tisztet,
Méganulja a vak lélek:
Csak te benned van az élet!*

(vjb.)

Apróságok - Adomák

Magyar-japán rokonság.

Tokiói híradás számban be arról, hogy a múlt év májusában Japánban újabb magyar-japán társaság alakult. A társaság Ghika György m. kir. követet kérte fel a tiszteletbeli elnökség vállalására és megalakulásától kezdve igen élénk tevékenységet fejtett ki, hogy Magyarországot és a magyar kultúrát Japánban megismertesse. Számtalan ülést és előadást tartottak és a társaság elnöke, Yukawa Csuzaburó felkes magyarbarát, a társaság titkára pedig érdekes cikksorozatot írt Magyarországról az egyik nagyobb japán lapban. Beszámolt a kiváló író ezekben a cikkeiben a magyar történelemről, fő szemelvényeket ismertelt a magyar irodalomban, megragadó képet rajzolt a jellegesebb magyar városokról, majd összehasonlító párhuzamot vont a magyar és japán népisélet és népszokások között, kimutatva azoknak hasonlóságát és közös eredetét. A társaság felkérésére Imaoka Dzsusicsiro külügyminiszterünk tisztelői tartott előadást, aki kilenc esztendő óta Japánban Magyarországot és így nemcsak a magyar népeket, de a magyar nép minden életbevágóan fontos kérdésnek kiváló ismerője. Legérdekelőbb a társaság munkájában, hogy három hónapos magyar nyelvtanfolyamot rendezett, amelynek harminc résztvevője volt. A japánok nagy érdeklődéssel ismerkedtek meg a magyar nyelvvel és mindvégig lelkesen látogattak a tanfolyamot. Ez volt az első alkalom, hogy a Felkelő Nap országában a magyar nyelvet nyilvánosan tanították.

A londoni nagy ködök gyengülése.

A most folyó téli hónapban sokat emlegették a londoni híres ködöt. Az angolok azt remélték, hogy az őszi idő beálltával a nagy ködök is megkezdődnek és ezek majd megvédik Londont a német légitámadásoktól. Ez a remény azonban nem vált valóra és London az őszi és a téli folyamán a légitámadásoktól majdnem annyit szenvedett, mint az előző évszázokban. A londoni ködöknek sokkal nagyobb híruk van, mint amilyenek va-

lójában lenni szoktak. Évente átlag 19 ködös nap van. Régebben sokkal nagyobb volt a számuk, mert London levegője a mostaninál füstösebb volt, füstös levegőben pedig a ködképződés sokkal könnyebben bekövetkezik. Az utóbbi évtizedekben azonban a londoni háztartások nagyrészt villany- és gázfűtésre rendezkedtek be, úgyhogy a ködképződés ezzel párhuzamosan nagyon csökkent. London legködösebb hónapja november; ekkor vannak azok a nagyon sűrű ködök, amelyek valóságos éjszakát csinálnak London nappalából.

Ki volt Vak Botyán legítézebb ezredese?

Béri Balogh Ádám életéről könyv jelent meg. Őt kevesen ismerik, de híres nőtáját mindenfelé énekelik szerte az országban: Török bársony süvegem... Mintha tőrogtató zengene, ha em, az volt valahol feledesült. Most ebből a könyvből megismerjük rettenhetetlen alakját is. Mint a fergeteg, úgy száguld veszedelmeshez seregével. Bécs alatt egyszer magát a császárt is megszalasztotta. Ő a sebezhetetlen tartott öni vezérnek — vak Botyánnak jobb keze minden családjában. Amit ők csináltak abban az időben, az volt annak az időnek a vilámláborúja. — Ötszörös erő támadott egyszer kis csapatára, Iova iszabba fuladt, őt elfogták s lefejezték. — Jellemére szép fényt vet az a néhány sor, amelyet egyik levelében írt: „Senki soha szóval meg nem szoktam sértetni. Ellenség előtt szoktam keménykedni.” Szabályára ez volt írva: „Ne vonj ki ok nélkül és ne légy vissza becsület nélkül.” A fejedelmű nem volt hajlandó elpártolni, még harmatkezer hold föld és táborközi cím ígérete ellenére sem. — A könyv címe: Béri Balogh Ádám a vértanúhalált halt kuruc brigadéros. Írója: Bodnár István, Szekszárd.

Milyen a mai Moszkva?

A szovjet fővárosa az idegenre általában úgy hat, mint valami őriási külváros. Csak elvétve lehet látni egy-egy régi szovjet épület. Hatemeletes szovjet munkásházák mellett fakunyhók roskadoznak. A kerékpár nagy fényűzés Moszkvában. Gépkocsik magánhasználatban alig van. A régi

egymillió lakosságú Moszkva csak száma 4 és fél millió, munkástömegeket csodítotteltetés rosha, főképpen politikai célú üzletek kirakatai nagyon szépek. Alig van az üzletekben elszemtanúk állítása szerint megneuen az az érzése, hogy egy leszegényedett ország nyomorúságát látja.

Az emberi szervezet csodálatos érzékenysége

Az emberi szervezetnek jó érzékenysége van. A szervezet számára szükséges jó mennyisége rendelkezik. Naponta egymilliómódot. Ha azonban a szervezet elhanyagolható mennyiségű jódhoz hozzá, a golyvabetelegesség fellétegyet.

A nyárlót kevesen tudják, igen fontos szerepe van az életnek. A kenyér és léteztanemlékeződása tulajdonképpen művelet megkezdődik. Az emberi szervezet naponta félliter nyárlat. A zsírok emésztésénél rendkívül fontos szerep jut a máj állat kivételével emésztés úgy kívánja, naponta építvételeket is ki tud választani.

A legzsírosabb teje a fókatej

A kutatók megállapítása szerint az összes állatok között legzsírosabb a fókatej van. A fókatej tartalalmának jelentősége a közismert. A hideg évszékben a fiatal fókák nagy tápértékű teje van szűkebb, hogy a hideg ne árton meg a fókák gyorsan növekedjenek. A kutatók szerint a fiatal fókák két 20 kilót gyarapodnak a gyarapodás csak néhány hét gyors ütemű.

Amikor az egyszerű is lehet

A tanító magyarozza az iskolát, hogy különböző dolgokat ne egymásból kivonni. Így például a 3-ból nem lehet kivonni 3, 5 burgonyából nem lehet kivonni 3, 5 káposztal. Erre az érvelésre a tanuló fellát és így szól: — Tanító úr, kérem, nem lehet ennyi az a téli, mert egy literből ki lehet vonni 3 liter tejet.

ánácsadó

len lamsdeshéró levélhez melléke-

70 fillér, az orvosi levelekhez

6 Ért bélyegben is lehet küldeni.

Ha a veséjével már volt keltsége, vizsgáláson arra, hogy a tükéjét ne érje hideg, vagy ne fájnak meg. Ahhoz ugyanis, ha vése megbetegedése bekövetkezik, nem szükséges, hogy az egész érje hirtelen lehülés, elég, ha a megfázik.

A naspolyát bírszó, vadkörö-

vs vagy galagonyára szokták szedni. A korábbi, augusztusban végelvissezményt ajánljuk. A naspolya a fekvésben és talajban nem nő, sőt árnyékos helyeken is nem. Nincs nagy piaci jelentősége, bár ősszel sok helyen keresett.

A mubart és kölest terelő nö-

vény is szokták venni. Így tehát csak a többijába, amelynek növénye nem fűz reményével, nyugodtan lehet vagy mohart. A moargyémek és elég jó szénát ad, amelyeknek számító maguk mellett kitűnő minőségű szénát ad. A kölesszalma tényleg vége a gyengébb minőségű szénát.

A jegyző tanfolyam a negyedik felvételre részre Marosvásárhelyen szeptember első felében meg. Egyelőre 80 hallgatót foglalkoztat. Forduljon a Marosvásárhelyi vármegyéi hivatalához, ha mindenre nézve részletes felvilágosítást kap.

Tanuld meg!

A fa hasznos a trágyatelep mellett!

A trágyatelepek fásítása csaknem olyan fontos, mint a trágyatelep belső falainak kiépítése, akár cementből, agyaggyal téglából csináljuk is, hogy legértékesebb alkatrésze, a trágyatelek elszívásának megakadályozzunk. Így ez szolgálja felülről a fásítás eszköze, hogy telepünknek megőrizd a napfényt s a szelek szárító hatásától, mivel itt is a trágya legértékesebb alkatrésze, a víz meggyeszendőbe.

Éppen tehát trágyatelepeinket fákkel, bokrokkal kell beépíteni. Legnagyobb baj azonban, hogy a trágyatelepek kiszívó trágyalé a környező fák, bokrok gyökereit s így történik, hogy a gazda meg tudja az örökösök számára a végül a trágyatelep megint csak járlandó, amél ki van téve az időjárás viszonyosságainak.

Ha egy telep körül fásítás megmaradón, azon úgy történik, hogy a trágyatelep körül másfél-kétszáz méternyire elterjednek emelünk és ezekbe a földből készült emelvényekbe ültetjük a telep védő fákat, hogy azok gyökerei — különösen, amíg meg nem erősödnek és ki nem fejlődnek — károsítsák közel a kiszívó trágyaléhoz.

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

Sz. I. Paplamási, M. I. Reesenyed, Sz. F. Mezőierem, B. F. Nagyadorján, K. G. Baca.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Amint meg előző számainkban közöltük olvasóinkkal kiküldöttünk közül Vinczeffy Sándor a Háromszék megyében levő előfizetőinket keresi fel folytatólagosan, míg Tóth Imre folytatja munkáját Szabolcsboka megyében. Kérjük azon előfizetőinket, akik az említett megyékben laknak és hátralekötés, hogy szíveskedjenek megbízottainknak kijelölni a hátralekötés összegeket. Azért közöljük előre, hogy megbízottaink mely vidéket keresik fel, hogy a hátralekötésnek idejük legyen arra, hogy a pénzösszegeket és megbízottunk ottléte alkalmával átadhassák fennálló tartozásait, Miatán az év első fele már eltel, szaki sem mondhatjuk azt, hogy miért kérjük ilyen hamar a f. évi díjat, mert ismeretes mindenki előtt, hogy milyen nagy nehézségekbe kerül a lap előállítás, különösen most, amikor mindennek az ára emelkedik és mi csak a legmértékesebben emeljük a díjat, holott a drágulás jóval nagyobb, mint amennyivel mi többet kérünk előfizetési díjban.

Postautalványon is küldünk felszólítást és kérjük azokat akikhez ilyen érkezett, hogy a feltüntetett összeggel küldjék be.

B. I. hadirokkant Magyar. Előfizetés 1942. febr. 1-ig van rendben.

M. S. S. Szentjób. Forduljon levélileg a Baromfitenyésztők Országos Egyesületéhez Budapest, IX. Öllői-út 25. Leveleiben hivatkozzék lapunkra a válaszléveleket megkötöljen.

A következő helyfűzetek nyugdíjaztak: Özv. Z. N. G. né Paplamási 6.20, Ifj. T. I. Györgyhólló 6.20, T. J. Ded-rádszékplak 11.20, K. V. Kebele 11.20, A. F. Kisgyörgy 6.20, L. F. Nyáráromnyaros 3, F. S. L. né Galgó 3, Sz. I. Csikszentgyörgy 6.20, B. I. M. né Györgyfalva 6.20, B. I. J. né Györgyóremes 10, Özv. T. P. né Mádófalva 6.20, Sz. I. Sepsiszentgyörgy 6, P. J. né Marosvásárhely 6, H. S. Székelyudvarhely 6, E. J. Marzita 6.20, B. A. Kisabony 12, L. K. Szárhegy 6.20, Ifj. P. L. Zsögöd 6.20, B. J. Ditró 11.20, Z. D. Barátos 3, W. B. Kődvásárhely 11, K. A. Kolozs 11.5, Id. B. I. Harasztkerék 6.20, K. L. Magyaró 6.20, A. G. Marosvásárhely 6.20, O. J. Felő 6, B. I. sz. Rákos-feltér 6.20, I. A. P. Tasmád 6.20, Sz. I. Balavásár 11.20, S. G. Bazád 6.20, H. Szív. Gernyeszeg 6.20, Seb. A. Kisvárd 3.20, B. K. Marosvásárhely 6.20, B. J. Csikszenttamás 8.70, N. M. Marosvásárhely 6.20, H. Szív. Marosvárpatak 6.20, A. A. Mezőtele 6.20, Sz. I. J. né 6.20, D. P. Gilyász 3, Cs. P. Désakna 6.20.

Prórhirdetés

Melyik szép vidéken lakó lelkész vagy tanítványság fogadna el nyaralásra tanítónót megfelelő díjazás ellenében? Cím: Ref. lelkéssé hivatali Biharszentjános u. p. Bors. Bihar m. Szerkesztésért felel: PAP JÁNOSY BELA DR.

Felölés kiadó: TÓTH KÁLMÁN.

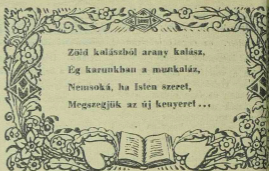
Kéőbb, a jól megerősödött fájknak már nem árt oly nagy mértékben a trágyalé, különösen ha azok trágyatelek könnyebben bíró fák, mint például a gesztenye, dió, eper, a bokrok közül pedig a bodza.

Az egyiptomi szembetegség gyógyítása.

Az egyiptomi szembetegség azaz trachoma az egészségügyi szabályok és orvosi előírások újabb rendszere mellett általában nem olyan veszedelmes betegség, mint volt néhány évtizeddel ezelőtt. Sajnos azonban, egyes vidékeken még ma is gyakori betegség és évtől-tőlre igen nagyra tartoznak a száma, akiknek látóképessége az egyiptomi szembetegség következtében meggyengült vagy pedig teljesen elvész.

Lindner német orvosnő az ilyen gyógyszert kapott a veszedelmes szembetegség gyógyítására, amelyet nem költéséggel kell használni, hanem helyes használat után fejt ki gyógyító hatást. A gyógyszernek tehát óriási előnye, hogy a betegnek nem kell kórházban tartózkodnia, hanem rendszeres napi munkájának végzése közben folytathatja a gyógyulást. Ennek igen nagy jelentősége van a forró földön műveletlen vidékeken is, ahol a betegség sajnos, igen nagyon gyakori, kórházak és orvosi személyzet azonban nem állnak megfelelő számban rendelkezésre.

BOYDÉMI KÖNYVTÁR
KOLOSZVÁR
Izest György tőr

Zöld kalászból arany kalász,
Eg karunkban a munkaláz,
Nemcsak, ha Isten szeret,
Megszegjük az új keuerelet...

Ne tartsunk elhízott tyúkok!

Házi tenyészetekben szokott előfordulni, hogy a baromji túl van etetve. Ez különösen a tyúkok tojáshozamára és a kakasok termékenyítő képességére rossz hatással van. Az ilyen tenyészetből származó csirkék petyhúdt szervezetet örökölhetnek és így kisebb ellenálló képiséget a betegségekkel szemben. Tehát helyénvaló, ha figyeljük különösen a tojóttyúkainkat és nem engedjük elhízni azokat. A zuzának a hasfalán át való kitapogatásával állapíthatjuk meg, legkönnyebben a tyúk hizottságát. Ha ujjunk alatt olybá tűnik a zuz, mintha egy közönséges puha pokróc takarná, a tyúk testi állapota megfelelő. Ha azonban az az érzésünk, mintha két, vagy több pokróc takarná a zuzát, akkor már elbiztosítágra következtethetünk. Ha nagyon könnyen kitapogatható a zuz, mintha csak egy zsebkendő földné, akkor a tyúk túlsúlyos.

Milyen kezelésben részesítjük a fetermett eperágyakat?

A letermett eperágyakat legheylesebb, ha most érett trágyával megtrágyázzuk és azután alaposan felkapáljuk vagy felásuk. A jutó indákat az azokon levő hajtásokkal együtt eltávolítjuk. Ha augusztusra eper akarunk telepíteni, az indákon fejlődő hajtásokat árnyékos helyre kültetjük és erős öntözéssel, kapálással siettetjük fejlődésüket, hogy az augusztusi ültetésre szép, erős növényeket nyerjünk. Ha eperágyak kivételül, most, miután letermelt, az eperővek kidobhatók és a tábla meg az idén termelése felhasználható. Vethetünk babot, borsót az eper helyére. Ezek igen jó termést szolgáltatnak szeptemberre.

Hogyan dolgozzunk?

A gazdaságban és háztartásban végzett munkák nagyon sokfélék. Általában azonban feloszthatók aszerint, hogy állva, ülve vagy teljesen földre gőnyedve végezzük azokat. Nagy jelentősége van annak, hogy amilyen munkát csak lehet, ülve végezzünk el, mert az erővesztéség így a legkisebb. A berlini Vilmos Császár Kutató Intézet vizsgálatai szerint, ha a fekvő ember erőfogyasztását száznak vesszük, az ülő ember 4, az álló ember 12 és a hajló ember 55 százalékkal fogyaszt több erőt. Természetesen ehhez még hozzá kell adnunk a munka természeté szerinti erőfogyasztást.

Ezekből a vizsgálatokból következik, hogy ami munkát csak lehet, ülve kell végezni. Nagyon sok ilyen munka van, különösen a konyhában és általában a háztartásban. Itt, amikor minden felesleges erőpazarlás könnyelműség, különösen fontos dolog, hogy a korszerű vizsgálatoknak megfelelően az erővel is takarékoskodjunk!

Vessünk júliusban burgonyát!

A júniusban vetett burgonya szaleszerű művelés mellett őszire szép gumócskákat terem. Az ilyen krumpli ültetésével szemben az új szalmával letakarjuk, hogy a föld ne fagyhasonjon. Kora tavasza az ilyen krumplit, mint újkrumplit nagyon jó áron lehet értékesíteni. Ez az úgynevezett »főjót» krumpli.

Recept-kúra epe- és veseköves betegeknek.

A Magyar Nép egyik lelkes olvasója, Bunyitay M. küldte az alábbi receptet. Szívesen adjuk közre, hátha nek, akiknek epe- és vesébántalmait enyhíteni fogja. 10-12 fekete (Szt. János) retek, megmossa, megtörölve, megmossa megreszelünk. 24 óráig só és cukor nélkül porcelán vagy üveg edényben állni hagyunk. 24 óra után a kierenyelt vizet tiszta ruhán át szűrve üvegbe öntjük. Bedugartuk hűvös helyen 2 hétig állni hagyjuk. Akkor kezdődik a fehérgyomorra, étkezés előtt 1/2 órával 10 cseppet kókercukorra csepegtetve bevenni. Mindennap egy cseppel több fel 10-ig. Azután egyenként vissza 10-ig. Ha nem hatásos meg lehet ismételn a kúrát, de erre még nem volt szükség.

Parcellázott pofon

— A panaszos azt mondja, hogy öt pofont pott magától.

— Csak egy volt az tulajdonkép, de tekint gyenge testalkatára, öt részletben adtam ki neki.